

Technische vragen

Van : Kevin de Jonge en Bo Boxma VVD
Datum vraag : 16 sept 2021
Onderwerp : Gouwe Huse
Raadsadviseur :

Datum antwoord : 20 september 2021

Vragen:

1. In de besluitenlijst staat onder 2.12 onder 5 dat wethouder van Vught zich tegen het plan heeft uitgesproken omdat er 'onvoldoende informatie op tafel ligt'. Wat zijn de bezwaren van wethouder van Vught? Zijn deze bezwaren gericht tegen de locatie of tegen de komst van een Gouwe Huse?
2. Betreft het hier een zuiver Goudse aangelegenheid of is er ook sprake geweest van regionale samenwerking?
3. Wat zijn de randvoorwaarden geweest voor de ontwikkeling van het Gouwe Huse?
4. Hoe meetbaar zijn deze randvoorwaarden geweest?

Ligging:

5. Is er een locatieonderzoek gedaan?
Zo ja, is het mogelijk om de uitkomsten van dit onderzoek met de Raad te delen
Indien nee, waarom niet?
6. In de stukken is het niet helemaal duidelijk; is de locatie voor het Gouwe Huse al definitief?
Zo ja, waarom is er al voor deze locatie gekozen terwijl aanvullend onderzoek nog loopt? Waaronder akoestisch-, bodem- en ecologisch onderzoek.
Indien nee, welke andere locaties zijn dan geschikt? Is er een top drie bijvoorbeeld met alternatieven?
7. Welke andere locaties zijn bekeken in de zoektocht naar de plek voor een Gouwe Huse?
8. Wat is de doorslaggevende factor geweest om te kiezen voor de locatie aan de Moordrechtse Tiendeweg? Welke parameters zijn er gebruikt, zoals bijvoorbeeld het afstandscriterium (100 meter)? En hoe meetbaar zijn de overwegingen om voor deze locatie te kiezen? Dit ook in vergelijking tot de andere mogelijke locaties.

9. In hoeverre heeft afstand tot andere bewoners een rol gespeeld in de keuze voor de locatie?

Begeleiding/veiligheid:

10. Is er een veiligheidsonderzoek gedaan?
Zo ja, kunnen de resultaten daarvan dan worden gedeeld met de Raad?
Indien nee, waarom niet?
11. Is er een effectstudie gedaan?
Zo ja, kunnen de resultaten daarvan dan worden gedeeld met de Raad?
Indien nee, waarom niet?
12. Is er onderzoek gedaan naar alternatieven, welke maatregelen zouden er in plaats van een Gouwe Huse kunnen worden genomen?
Zo ja, kunnen de resultaten daarvan worden gedeeld met de Raad?
Indien nee, waarom niet?
13. Is er ook gekeken wat er fout ging bij het vestigen van een sociaal pension en de daarmee samenhangende onrust en overlast in de stad? Welke geleerde lessen zijn meegenomen in de plannen voor het Gouwe Huse?
14. Hoeveel uur per dag is er begeleiding vanuit het Leger des Heils aanwezig?
15. In een brief gestuurd aan de omwonende staat dat zij, als er problemen zijn, contact kunnen opnemen met de begeleiding van het Leger des Heils.
Komt er een vast aanspreekpunt?
Kunnen de omwonenden daar 24/7 terecht?
Wat is de rol van het Leger des Heils hierin, moeten zij dan gaan bemiddelen tussen de bewoners en omwonenden?
16. In hoeverre is de politie c.q. handhaving betrokken bij het project?
Hoeveel extra aan capaciteit gaat er komen vanuit de politie c.q. handhaving?
Is dit extra capaciteit of wordt deze capaciteit gehaald vanuit de 'normale' handhavingscapaciteit?

Participatie met de buurt:

17. Waarom heeft het participatietraject gelopen tijdens de zomervakantie?
Hierdoor konden niet alle mensen actief participeren.
18. Welke participatie heeft er plaatsgevonden met de bewoners van de wijk Westergouwe? Dit omdat in alle waarschijnlijkheid de bewoners van de Gouwe Huse zullen gebruikmaken van de voorzieningen in de wijk Westergouwe.
19. In hoeverre worden de wensen en bedenking van de omwonenden meegenomen in de realisatie van het Gouwe Huse?

20. Zijn er bezwaren tegen het voorstel van de omwonenden waarin zij vragen of ze zelf nog een aanvullend locatieonderzoek mogen doen gedurende een half jaar?
21. Is het mogelijk dat omwonenden bezwaar kunnen maken tegen de komst van het Gouwe Huse?

Exit strategie:

22. Gouwe Huse komt nu op een locatie waar 15 jaar mogelijk is. Wat zijn de plannen na die 15 jaar?
23. Wanneer is het Gouwe Huse een succes te noemen en wanneer niet? In hoeverre wordt dit gemonitord? En wanneer vindt die monitoring plaats?
24. Is er een exit strategie wanneer blijkt dat het plan niet heeft geleid tot het gewenste resultaat?

Gouwe Huse versus andere projecten

25. In het land zijn er meerdere voorbeelden van een Skaeve Huse, bijvoorbeeld in Alphen aan den Rijn. In hoeverre is er geleerd van de andere projecten?
26. Gouwe Huse verschilt vooral vanwege de afstand tot andere bewoners. Maar ook over veiligheidsrapportages, maatregelen en de duur van het traject.
27. Welke extra risico's zijn er wanneer de afstand tot de andere omwonenden kleiner wordt? Daarmee bedoelen we risico's voor het slagen van het traject maar ook risico's ten nadele van de andere omwonenden.
28. Waarom is er geen veiligheidsrapport opgesteld voor het Gouwe Huse? Zeker omdat andere gemeenten dit wel noodzakelijk vonden.
29. Welke lessen zijn er geleerd van de Skaeve Huse projecten die niet zijn geslaagd, bijvoorbeeld in Doetinchem?
30. Zijn er in vergelijking tot andere Skaeve Huse projecten kritische succesfactoren in kaart gebracht?
Zo ja, wat zijn deze factoren? En hoe zijn deze factoren toegepast?
Indien nee, waarom niet?

Antwoord:

1. De bezwaren van wethouder Vught zijn niet tegen de komst van de Gouwe Huse gericht. Wethouder Vught vindt dat er nog onvoldoende informatie op tafel ligt om een zorgvuldige afweging te maken of de beoogde ontwikkeling op deze locatie wenselijk is o.a. gegeven de bespreking bij intake/ omgevingstafel over de ruimtelijke inpasbaarheid. Daar is naar voren gekomen dat realisatie van Gouwe huse op deze locatie op diverse beleidsvelden conflicteert en ook concessies vraagt. Hierbij wordt gedoeld op aspecten van cultuurhistorie, groen (waardevol groengebied), dagrecreatie en stedenbouw. Het is nadrukkelijk een a- typisch project dat op onderdelen ook een a- typische benadering zal vragen om het maatschappelijk belang dat met realisatie gemoeid is ook te dienen. Wat meespeelt bij de uiteindelijke locatiekeuze is dat de locatie ook gemeentelijk eigendom is en er verder ook geen locaties zijn die geen conflicterende belangen geven . Voor de best mogelijke ruimtelijke inpassing op locatie zullen nog nadere randvoorwaarden worden opgesteld, waaraan de planuitwerking straks zou moeten voldoen. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan randvoorwaarden voor het nemen van fysieke maatregelen, zoals het inpassen van groen voor het (grotendeels) aan het zicht onttrekken van de Gouwe Huse.

De geplaatste aantekening in het collegebesluit van 29 juni 2021 laat onverlet dat het gehele college het genomen besluit en de gevolgen daarvan onderkent en daarvoor verantwoordelijkheid neemt en draagt. Dit op grond van de staatsrechtelijke regels die op besluitvorming door het college van toepassing zijn.

2. Het actieplan dakloosheid is regionaal. Gemeente Gouda heeft van de regiogemeenten het mandaat inzake dak- en thuisloosheid, Er is op ambtelijk niveau afstemming met de gemeente Krimpenerwaard over de realisatie van Skaeve Huse. Over de locatiekeuze in Gouda is verder geen overleg gevoerd. Het is meer kennisdeling geweest over de huidige aanpak (een geclusterde voorziening versus meerdere locaties met één Skaeve huse). De maatwerkwooningen zijn een lokale aangelegenheid. De toekomstig bewoners zijn al in beeld en verblijven nu in Gouda en het is dus in deze een Gouds vraagstuk.
3. In de Woonvisie 2015-2020 is voornemen opgenomen om een verkenning te starten naar alternatieve woonvormen. Een onderdeel daarvan is het realiseren van passende woningen voor kwetsbare doelgroepen. Dit sluit aan bij de nota voor het Sociale Domein 2020-2030 waar het doel is beschreven om Gouda een stad te laten zijn waar iedereen zich thuis kan voelen en waar iedereen kan meedoen aan de samenleving. Hiervoor zijn verschillende woonvormen nodig en één daarvan is 'maatwerk wonen' voor inwoners die ernstige overlast veroorzaken voor hun omgeving. Dit 'maatwerk wonen' is bij diverse andere gemeenten al gerealiseerd en veelal bekend onder de naam 'Skaeve Huse'. Voor Gouda is gekozen voor de naamgeving 'Gouwe Huse'.

De realisatie is ook in lijn met eerder geformuleerde (beleid)doelstellingen uit de:

- Woonvisie 2015 -2020;
- Raamovereenkomst Wonen Gouda 2017-2020 tussen gemeente, woningcorporaties en huurdersverenigingen;
- Nota Sociaal Domein 2020- 2030
- Innovatie in de opvang: Actieplan dakloosheid regio Midden-Holland Maart 2021
- Regionale Agenda Wonen Midden-Holland 2019
- Ook in de nieuwe woon(zorg)visie is het realiseren van Gouwe Huse opgenomen in het stuk over duurzame en passende huisvesting voor bijzondere doelgroepen.

4. De gemeente heeft een zorgplicht om te zorgen voor voldoende (passende) woningen voor iedereen. Deze woonvorm voorziet in een basale woonbehoefte voor bijzondere mensen; Naast het belang van een individuele bewoner, wordt hiermee ook het collectieve belang gediend. Overlast wordt weggenomen en de leefbaarheid in woonwijken en reguliere opvanglocaties voor dak- en thuislozen neemt toe. Passende huisvesting voor deze doelgroep draagt bij aan het eenvoudiger kunnen handhaven van de openbare orde en veiligheid.

Ligging

5. Ja, er is een eerste 'quick scan' onderzoek door de Omgevingsdienst Midden Holland uitgevoerd. Zie bijlage. Bij de verdere planuitwerking zullen er nog enkele vervolgonderzoeken moeten worden uitgevoerd.
6. De locatie is definitief. Dit echter wel onder de voorwaarde dat de planuitwerking voor Gouwe Huse zal moeten voldoen aan wet- en regelgeving. Anders kan er ook geen omgevingsvergunning worden verleend voor realisatie. Onderdeel van de planuitwerking zijn de uitvoering van enkele locatieonderzoeken, waarmee aangetoond dient te worden dat wordt voldaan aan geldende wet- en regelgeving of welke maatregelen eerste dienen te worden getroffen om daaraan te gaan voldoen.

De uitvoering van allerlei onderzoeken op locatie had tot vragen kunnen leiden van omwonenden. Er is gekozen om eerst openheid van zaken te geven en transparant te zijn over het voornemen van de gemeente voor realisatie van Gouwe Huse en daarna pas een start te maken met een verdere planuitwerking en de noodzakelijke vervolgonderzoeken.
7. Bijgevoegd een bijlage met daarin een overzicht van de locaties die zijn beoordeeld
8. Voor de realisatie van een geclusterde woonvoorziening met vijf Gouwe Huse beantwoordt deze locatie het meest aan de gestelde criteria. Zie verder de bijlage met een overzicht van de locaties en de aan de Raad verstrekte memo Toelichting Locatiekeuze Gouwe Huse.
9. Bij de gemeentelijke beoordeling van (beschikbare) locaties en de uiteindelijk keuze is ook gekeken naar de afstand tot andere (woon)bebouwing en is ook onderkend dat dit een rol speelt in het beperken van het risico op overlast. Daar is echter geen absoluut getal aan verbonden. De locaties zijn getoetst aan de hand van meerdere criteria en daaruit is de meest geschikte locatie voor het kunnen realiseren van een geclusterde woonvoorziening van vijf Gouwe Huse en één beheerderruimte gekozen. De hoge bebouwingsdichtheid van Gouda en de beschikbaarheid van een locatie zijn daarbij belangrijke factoren gebleken in de mogelijkheden voor realisatie.

Begeleiding/veiligheid

10. Er heeft geen veiligheidsonderzoek plaatsgevonden. Insteek is om in gezamenlijkheid met direct omwonenden tot een planuitwerking en beheerplan te komen voor de Gouwe Huse dat de veiligheid voor bewoners en direct omwonenden op een goede manier borgen. Naast sociaal beheer vanuit het Leger des Heils is, Veiligheid en Wijken en de wijkagent loopt ook de individuele hulpverlening vanuit de Wmo per bewoner door. Bereikbaarheid voor de buurt is erg belangrijk ook buiten kantoortijden. Dit alles in het kader dat er met omwonenden in het participatietraject wordt gekeken wat voor de buurt belangrijk is
11. Hiervoor verwijzen wij naar het SEV-onderzoek van 2010. Hieruit blijkt dat de ervaringen met Skaeve Huse overwegend positief zijn in Nederland.
12. Er is geen onderzoek naar alternatieven gedaan. Gouwe Huse biedt een laatste kans aan personen waar alles al mee geprobeerd is. Zij zorgen in reguliere woonwijken en opvangsituaties voor ernstige overlast en zijn daar niet te handhaven.
13. Ervaringen vanuit het vestigen van een sociaal pension zijn zeker meegenomen. Ook hier waren er bij aanvang kritische geluiden. Het betrekken van de buurt bij de planvorming en het creëren van ontmoeting tussen bewoners en omwonenden heeft positieve effecten.

14. Voor het toezicht bij de Gouwe huse en het terrein wordt vooralsnog 1 tot 1,5 Fte sociaal beheer vanuit het Leger des Heils ingezet.
15. Sociaal beheer bij Gouwe Huse is verantwoordelijk voor de handhaving van orde, rust, veiligheid en correct gebruik van de materialen in en rondom Gouwe Huse. Het doel is dat daarmee een goede leefsituatie op en rond het terrein wordt gerealiseerd. De sociaal beheerders hebben primair een signalerende rol met een groot oplossend vermogen. Zij zijn de sleutelfiguren in communicatie tussen de belanghebbenden partijen als bewoners, omwonenden, zorgpartijen, politietoezicht en gemeente. Zij zijn de vaste contactpersonen.

Het inrichten van het sociaalbeheer, aanwezigheid, bereikbaarheid, vast contactpersoon maakt deel uit van het nog op te stellen beheerplan in participatietraject met omwonenden.

Deze vorm van huisvesting biedt deze doelgroep (met vaak een historie van langdurige dakloosheid) een menswaardig bestaan. Het vermindert overlast en zorgt ervoor dat de leefbaarheid in reguliere woonwijken verbetert. De mensen komen op een rustigere en meer afgelegen plek te wonen met passende begeleiding. Naast sociaal beheer vanuit het Leger des Heils is, Veiligheid en Wijken en de wijkagent loopt ook de individuele hulpverlening vanuit de Wmo per bewoner door. Hiermee kan overlast voor de omgeving veel beter worden voorkomen en krijgen bewoners de kans om met ondersteuning van sociaal beheerders en zorgbegeleiding vanuit Wmo en eventueel bemoeizorg te werken aan hun problemen en gedrag.

16. Het sociaal beheer vanuit het Leger des Heils zal een goede relatie met de afdeling handhaving van de gemeente onderhouden en dagelijks afstemmen. Op basis van 1 tot 1,5 Fte sociaal beheer is met de afdeling handhaving van de gemeente besproken dat 2 uur per dag voldoende is wat betreft hun inzet. Vooralsnog lijkt de inzet van handhaving uit de bestaande middelen te kunnen worden bekostigd. Gouwe Huse is huisvesting voor mensen die door hun afwijkend gedrag en behoeften niet kunnen wonen in een gewone woning of woonvorm in een druk bevolkte buurt of wijk. Het is niet uitsluitend bedoeld voor mensen met een langdurige historie van dakloosheid, al komt het wel vaak voor dat deze mensen periodes dakloos zijn geweest ten gevolge van de problematiek. Doel is om deze personen een menswaardig bestaan te geven, overlast tegen te gaan en de leefbaarheid in reguliere woonwijken te verbeteren. Ze komen op een rustigere en meer afgelegen plek te wonen met passende begeleiding. Hiermee kan overlast voor de omgeving veel beter worden voorkomen en krijgen bewoners de kans om met ondersteuning van sociaal beheerders en zorgbegeleiding te werken aan hun problemen en gedrag. Hiermee keert ook de rust terug in de woonwijken of opvang van waaruit deze mensen verhuizen naar Gouwe Huse.

Participatie met de buurt:

17. E is op 29 juni 2021 een collegebesluit genomen voor de locatie. Direct omwonenden zijn na dit genomen besluit zo snel mogelijk geïnformeerd. Direct omwonenden hebben 8 juli 2021 een uitnodiging ontvangen en op 15 juli 2021 zijn zij geïnformeerd over het collegebesluit voor de locatie. Hierbij is het voornemen uitgesproken om in het najaar een participatietraject op te starten voor het uitwerken van het plan en het opstellen van een beheerplan. Het participatietraject moet dus nog starten.
18. Het projectbureau Westergouwe is op 8 juli per mail geïnformeerd over de locatiekeuze voor de Gouwe Huse. De wijkvereniging Westergouwe is op 22 juli 2021 in een persoonlijk gesprek geïnformeerd.
19. Direct omwonenden/direct belanghebbenden worden uitgenodigd om deel te nemen aan het participatietraject voor uitwerking van het plan en het opstellen van een beheerplan. Gezien de te huisvesten doelgroep en de gevoeligheid die dat met zich mee kan brengen, is voorgesteld om voor de mate van participatie uit te gaan van de participatieladder trede: Adviseren. Dit betekent concreet dat direct omwonenden/direct belanghebbenden actief zullen worden gevraagd naar hun inbreng voor de ruimtelijke en fysieke inpassing en het

sociaal beheer van Gouwe Huse op de gekozen locatie en dat die inbreng waar mogelijk dan ook zal worden meegenomen bij de planuitwerking. Onderdeel hiervan is ook dat inhoudelijk uitleg gegeven wordt als bepaalde zaken niet (kunnen) worden meegenomen bij de verdere uitwerking.

20. Het staat omwonenden vrij om zelf locatieonderzoek te doen.

21. Het is mogelijk om bezwaar te maken tegen een verleende omgevingsvergunning voor realisatie.

Exit strategie

22. Als uit (periodieke) evaluatie blijkt dat Gouwe Huse een succes is dan wordt het mogelijk voor een langere periode aangeboden dan de tien jaar wat nu het uitgangspunt is.

23. Gouwe Huse zijn een succes als de bewoners een stabiele thuissituatie ervaren waardoor er rust voor de bewoners en omgeving is ontstaan. Overlast is verminderd en de leefbaarheid in reguliere woonwijken is verbeterd.

24. Als uit (periodieke) evaluatie blijkt dat Gouwe Huse geen succes is dan kan het na tien jaar worden beëindigd. Gedurende deze termijn zal er vanzelfsprekend gezien worden wat er eventueel anders / beter kan in het welslagen van de Gouwe Huse, zowel voor de bewoners als voor de omgeving.

Gouwe Huse versus andere projecten

25. Er heeft met enkele gemeenten overleg plaatsgevonden over hun ervaringen met de realisatie van Skaeve Huse. Algemene leerpunt van de gesprekken die met meerdere gemeenten zijn gevoerd is dat er altijd weerstand ontstaat tegen realisatie van Skaeve Huse vanwege de te huisvesten doelgroep. Om tot realisatie te komen vraagt dat een bepaalde vasthoudendheid. Aandacht voor participatie kan bijdragen aan meer draagvlak al is de ervaring bij andere gemeenten dat voorafgaand aan realisatie er bijna altijd deels weerstand blijft. Dat uit zich dan in bezwaar- en beroepsprocedures tegen het verlenen van een omgevingsvergunning voor realisatie. Nadat Skaeve Huse eenmaal zijn gerealiseerd neemt de weerstand vaak af. Zie ook een recent krantenartikel uit het AD: <https://www.ad.nl/gouda/omwonenden-in-de-gordijnen-om-skaeve-huse-maar-is-die-angst-voor-de-aso-woningen-terecht-a6293588/>

26. Dit punt bevat geen vraag.

27. De afstand tot andere (woon)bebouwing speelt een rol in het beperken van het risico op overlast voor direct omwonenden. Het risico op overlast kan met behulp van diverse maatregelen tot een minimum worden beperkt. Hierbij valt verder te denken aan een zorgvuldige selectie van bewoners, het treffen van fysieke/afschermende maatregelen op de locatie rondom de Gouwe Huse, de wijze waarop het sociaal beheer wordt ingericht, welke huisregels gelden voor bewoners en het borgen van een contactpersoon voor de omwonenden in het geval er zich overlastsituaties zouden voordoen. Ten aanzien van toekomstig bewoners van Gouwe Huse en het welslagen van het project is afstand wat minder relevant. Het is vooral belangrijk dat het een wat rustigere en meer afgelegen plek is waar men tot rust kan komen.

28. Insteek is om in gezamenlijkheid met direct omwonenden/ direct belanghebbenden tot een beheerplan te komen dat toeziet op een goede leefbare situatie voor bewoners en het voorkomen van overlastsituaties die ook invloed hebben op de veiligheid(s)ervaring van mensen. Verder kan ook met een (periodieke) evaluatie hierop worden toegezien en waar nodig op worden bijgestuurd.

29. Er is overleg geweest met enkele gemeenten die bezig zijn met realisatie of het reeds

hebben gerealiseerd. Behoudens de gemeente Krimpenerwaard is er geen overleg geweest met gemeenten waar een eerder initiatief niet heeft geleid tot realisatie.

30. Kritische succesfactor is dat een dergelijk een bepaalde vasthoudendheid vraagt om tot realisatie te kunnen komen. Er is altijd sprake van weerstand. Het gesprek aangaan met direct omwonenden /direct belanghebbenden kan bijdragen aan meer begrip en kan deels ook weerstand wegnemen. De aanpak van Gouda is erop gericht om zoveel mogelijk draagvlak te creëren door middel van een te doorlopen participatietraject en te streven naar de best mogelijke uitwerking voor de situatie in Gouda.

De Raads(commissie) is 12 juli 2021 per memo reeds gevraagd om haar wensen, tips en adviezen te geven voor de verdere inhoudelijke invulling van dit participatietraject.

Direct omwonenden/ direct belanghebbenden zullen worden uitgenodigd om deel te nemen aan het participatietraject voor uitwerking van het plan en het opstellen van een beheerplan. Gezien de te huisvesten doelgroep en de gevoeligheid die dat met zich mee kan brengen, is voorgesteld om voor de mate van participatie uit te gaan van de participatieladder trede: Adviseren. Dit betekent concreet dat direct omwonenden actief zullen worden gevraagd naar hun inbreng voor de ruimtelijke en fysieke inpassing en het sociaal beheer van Gouwe Huse op de gekozen locatie en dat die inbreng waar mogelijk dan ook zal worden meegenomen bij de planuitwerking. Onderdeel hiervan is ook dat inhoudelijk uitleg gegeven wordt als bepaalde zaken niet (kunnen) worden meegenomen bij de verdere uitwerking.